

RÄPINA AIANDUSKOOI ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm	KÄSITÖÖ					
Õppekava nimetus	TEKSTIILKÄSITÖÖLINE					
	TEXTILES CRAFTSPEOPLE					
	TEKSTILNÕI REMESLENIK					
Õppekava kood EHISes	207979					
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			
Õppekava maht (EKAP)	120					
Õppekava koostamise alus	Kutsestandard tekstiilkäsitööline, tase 4 Kutseharidusstandard					
Õppekava õpiväljundid	<p>Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud, mis on vajalikud tööks tekstiilkäsitööliseks ning eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.</p> <p>Õppekava läbimisel õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> väärtustab käsitöö tegija kutset, hoiab end kursis rakendumise võimalusega tööturul, täiendab end iseseisvalt ja ennastjuhtivalt; planeerib oma tööd ja kasutab digitaalseid keskkondi ning IT -vahendeid tööprotsessi korraldamisel, järgides keskkonna- ja tööohutusnõuete täitmist; kavandab ja korraldab tööprotsessi, koob erinevate sidustega kangaid ja kirivõid, silmuskudumeid, heegeldab ja tikib, valdab masinkudumist või materjalide värvimist, trükkimist ja maalimist; suhtleb argumenteeritult ja kontekstikohaselt emakeeles ja ühes võõrkeeles, teeb koostööd; korraldab käsitööettevõtte tegevust alates toote arendusest lõppmüügini; rakendab erialaseid oskusi süsteemselt ja loovalt, hinnates võimalusi nende teostamiseks. 					
Õppekava rakendamine	Põhihariduse ja keskhariduse baasil mittestatsionaarses õppevormis					
Nõuded õpingute alustamiseks	Omandatud põhiharidus					
Nõuded õpingute lõpetamiseks	Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on saavutanud õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse kutseksamiga.					
Omandatav kutse / kvalifikatsioon	Tekstiilkäsitööline, EKR tase 4					
Osakutse	Puudub					
Põhiõpingute moodulid, 102 EKAP (nimetus, maht ja õpiväljundid)						
1. Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused 6 EKAP						

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime enda karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis;
2. mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist;
3. mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas;
4. mõistab oma õigusi ja kohustusi ning töötervishoiu ja tööohutuse peamisi suundumusi töökeskkonnas toimimisel;
5. käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.

2. Eesti tekstiilipärandi alused 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõtestab ja väärtustab Eesti rahvakultuuri ja tekstiilipärandi eripära, selle säilitamise vajalikkust ning kestlikku arengut, kasutab oma töös erialast kirjandust ja muuseumite andmebaase, leiab iseseisvalt võimalusi erialaseks enesetäiendamiseks ja tööturul rakendumiseks.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. kirjeldab Eesti rahvakultuuri arengulugu, sh talurahva eluviisi, materiaalse pärandi ja kultuuri-traditsioonide seoseid;
2. kasutab rahvakunstialast kirjandust, muuseumisäilikuid ja elektroonilisi andmebaase algallikatena kutsealases töös, hindab kasutatava informatsiooni usaldusväärsust ja tõesust;
3. analüüsib Eesti rahvarõivaste kujunemislugu, eristab rahvarõivaid ja teisi traditsioonilisi tekstiile piirkondlike erisuste põhjal;
4. annab ülevaate 20.-21. sajandi Eesti tekstiilikunsti arenguloost, tuntumatest tekstiilikunstnikest, kasutab peamisi arvutirakendusi ning interneti võimalusi nii isiklikel kui tööalastel eesmärkidel;
5. omab ülevaadet tekstiilkäsitöölise kutsest, õppekava ülesehitusest ja õppekorraldusest, teab õpingute jätkamise ning kutsetaseme tõstmise võimalusi, mõistab tervise tähtsust ning tööga kaasnevaid riske.

3. Kavandamine ja kujutamine 6 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane rakendab tekstiilesemete kavandamisel kompositsiooni, värvusõpetuse ja joonistamise põhitõdesid, jäädvustab oma tooteid ning tööprotsesse esteetiliselt, mõtleb süsteemselt ja loovalt ning oskab oma ideid kriitiliselt hinnata, leida iseseisvalt võimalusi nende teostamiseks.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. korraldab tööprotsessi, rakendab kompositsiooni, värvusõpetuse ja joonistamise põhitõdesid tekstiilesemete kavandamisel;
2. loob esteetilisi värvi- ja mustrikombinatsioone ning kasutab neid oma toodete kujutamisel, arvestab materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga;
3. vormistab kavandeid IKT vahendeid kasutades vastavalt erinevate tekstiilitöö tehnikate vajadustele, koostab mõõtkavas tööjoonise, loeb etteantud kavandeid ja tööjooniseid, arvestab eseme valmistamiseks kuluva aja;
4. fotografeerib tööprotsesse ja valminud tooteid, kasutab fotosid oma toodete presenteerimisel, hindab ja analüüsib oma teadmiste, oskuste taset;
5. mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt.

4. Materjaliõpetus 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet erinevatest tekstiilkiududest ja kangakujundamise tehnikatest; töötleb lõnga; arvestab oma töö kavandamisel erinevate materjalide omadustega; töötab tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid järgides, kasutab kutse- ja erialaste probleemide lahendamisel spetsiifilisi infoallikaid, hindab kasutatava informatsiooni usaldusväärsust ja tõesust.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. kirjeldab põhiliste tekstiilkiudude omadusi, hooldusnõudeid, kasutusalasid ning hankimise allikaid, hindab kasutatava informatsiooni usaldusväärsust ja tõesust;
2. planeerib ja korraldab tööprotsessi, hooldab, hoiustab, töötleb ja viimistleb tekstiile kiudude omadusi ning võimalikke kahjustavaid tegureid arvestades, vajadusel juhendab kaastöötajaid;
3. peseb ja värvib kangaid ja lõngu vastavalt kiudude omadustele, tööohutuse ja keskkonnanohu põhimõtteid järgides;
4. kujundab omaloodud kavandi põhjal kangaid trükkimise, maalimise, viltimise, vanutamise, värvimise ja kuumtöötlemise teel;
5. arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevust, rakendab abivahendeid tööjuhendi loomiseks, esitamiseks ja mõistmiseks, kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme ja muid teenuseid vastavalt vajadusele.

5. Kangakudumine I 8 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane planeerib tööprotsessi, kavandab eseme, rakendab teljed ja koob erinevaid kangaid ja kirivõid, kasutab erialast eesti ja võõrkeelt, rakendab kutseala põhimõtteid, teooriaid, tehnoloogiaid nii tavapära kui ka uudsetes töösituatsioonides.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. teeb kindlaks kanga materjali, siduse ja kasutusala; tuletab rakenduskeemi, loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingmärke ja skeeme eesti ja võõrkeeles;
2. kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga, valib materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi, arvestab ajakulu;
3. arvestab, varub ja valmistab ette kangakudumise materjalid ja töövahendid, rakendab kangasteljed;
4. koob kangastelgedel erinevaid liht- ja liitsidustega kangaid, põimkangaid, kirivõid, kombineerib erinevaid tehnikaid, töötab ergonoomilises ja ohutus keskkonnas;
5. viimistleb kootud esemed parandades ilmnenud vead ka uudsetes situatsioonides;
6. dokumenteerib tööprotsessi kasutades IKT vahendeid, parendab töötulemusi analüüsid oma töövõtteid.

6. Silmuskudumine I 4 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane koob erinevate loomisvõtetega esemeid, täidab iseseisvalt oma kutse- või erialal keerukaid ja mitmekesiseid, uudseid lahendusi eeldavaid tööülesandeid.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. esitleb IKT vahendite abil ülevaadet silmuskudumise ajaloost ja Eesti etnograafilistest silmkoesemetest;
2. määrab iseseisvalt koepinnad, tuletab ja koostab skeemi, kasutab silmuskudumise tingmärke ja skeeme ning erialast sõnavara;
3. kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega, valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi, arvestab eseme valmistamiseks kuluva aja;
4. arvestab materjali koguse, varub materjalid ja komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale, planeerib ja kasutab ressursse efektiivselt, loob ergonoomilise ja ohutu keskkonna;
5. koob esemeid sh etnograafilisi koekirju vastavalt juhendile ja skeemile vajadusel kohandades tööskeemi, ühendab kootud detailid sobivate töövõtetega, viimistleb esemed, kõrvaldades tekkinud vead;
6. dokumenteerib tööprotsessi, reflekteerib oma tegevusi.

7. Silmuskudumine II 2 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane planeerib ja korraldab lõikejärgse eseme kudumise, mõtleb süsteemselt ja loovalt ning oskab oma ideid kriitiliselt hinnata, hoiab end kursis erialase terminoloogiaga.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. kavandab lõikejärgse eseme, valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi, hindab kriitiliselt oma ideid;
2. arvestab vastavalt eseme otstarbele materjali koguse, varub materjalid ja komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale;
3. loob ergonoomilise ja ohutu keskkonna, planeerib ja kasutab ressursse efektiivselt;
4. koob lõike järgi kasvatades ja kahandades rõivaid vastavalt juhendile ja skeemile vajadusel kohandades tööskeemi;
5. ühendab kootud detailid, viimistleb esemed, kõrvaldades tekkinud vead, dokumenteerib ja analüüsib oma tegevusi IKT vahendite abil.

8. Heegeldamine I 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane heegeldab esemeid vastavalt kavandile, mustriskeemile ja/või tööjuhendile, järgib oma töös tööohutuse ja keskkonnanohu põhimõtteid ning kasutab erialast sõnavara.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. annab ülevaate heegeldamise ajaloost ja Eesti etnograafilistest heegeldustest, kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme;
2. teeb kindlaks heegeldatud eseme valmistamise viisi, materjali ja kasutusala, tuletab tööskeemi, kohandab seda vastavalt eesmärgile;
3. kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia;
4. arvestab vastavalt eseme otstarbele materjali koguse ja aja, valmistab ette materjalid ja sobivad töövahendid, kujundab ergonoomilise keskkonna erinevat esemete heegeldamiseks;
5. heegeldab heegelkirju sh etnograafilisi pitse, ühendab detailid, viimistleb kõrvaldades ilmnenud vead;
6. dokumenteerib tööprotsessi, hoiab end kursis erialase terminoloogiaga, kasutab seda korrektselt.

9. Heegeldamine II 2 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane heegeldab vastavalt juhendile ja skeemile, kombineerib erinevaid tehnikaid, algatab ja arendab ideid, täiendab end iseseisvalt ja ennastjuhtivalt.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. kavandab iseseisvalt eseme kombineerides erinevaid tehnikaid, valib materjali ja tehnoloogia, arvestab materjali koguse ja aja, valmistab ette töövahendid ja kujundab ergonoomilise keskkonna erinevat esemete heegeldamiseks;
2. heegeldab esemeid lõike järgi kasvatades ja kahandades, arvestades venivust ja materjali omadusi, reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtetega heegelpinna tihedust;
3. ühendab detailid, viimistleb eseme kõrvaldades ilmnenud vead;
4. dokumenteerib oma tegevusi, hindab ja analüüsib oma oskuste, teadmiste taset.

10. Tikkimine I 4 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja korraldab iseseisvalt tööprotsessi, tikib lihtsamaid esemeid vastavalt juhendile ja skeemile, põhjendab oma seisukohti üksikasjalikult, väljendab neid ka uudsetes situatsioonides nii suuliselt kui kirjalikult, järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. tunneb ära tikandi ja tikkimisel kasutatud materjalid, tuletab tööjoonise, põhjendab oma seisukohti üksikasjalikult;
2. kavandab lihtsama eseme, valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi;
3. arvestab vastavalt eseme otstarbele materjali koguse ja ajakulu, varub materjalid ja komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale;
4. tikib esemeid vastavalt juhendile ja skeemile, reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtetega tikandi suurust, ühendab tikitud detailid sobivate töövõtetega, dokumenteerib tööprotsessi;

<p>5. analüüsib oma tööd ja tulemusi, teeb vajadusel korrekture, kasutab enesehindamist oma töövõtete muutmiseks.</p>
<p>11. Tikkimine II 2 EKAP Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane korraldab ja tikib keerukamaid esemeid, kombineerib erinevaid tekstiilkäsitöö tehnikaid vastavalt kavandile, kasutab kutse- ja erialaste probleemide lahendamisel spetsiifilisi infoallikaid, hindab kasutatava informatsiooni usaldusväärsust ja tõesust.</p> <p><u>Õpiväljundid</u> Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kavandab eseme, kombineerides erinevaid tehnikaid, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga, kujundab ergonoomilise keskkonna; 2. valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi, kasutab kutse- ja erialaste probleemide lahendamisel spetsiifilisi infoallikaid; 3. arvestab materjali koguse, varub materjalid ja komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale; 4. tikib esemeid vastavalt juhendile ja skeemile, reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtete tikandi suurust, ühendab tikitud detailid sobivate töövõtete, dokumenteerib tööprotsessi; 5. analüüsib oma tööd ja tulemusi, vastutab oma tööülesannete täitmise eest.
<p>12. Käsitööesemete õmblemine 6 EKAP Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja korraldab tööprotsessi, õmbleb vastavalt tööjuhendile ja/või lõikele lihtsalõikelisi erinevatest kangastest käsitööesemeid, kasutab erialast sõnavara, tunneb ja rakendab kutseala põhimõtteid, teooriaid, tehnoloogiaid nii tavapärastes kui ka uudsetes töösituatsioonides.</p> <p><u>Õpiväljundid</u> Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingmärke ja skeeme, kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga; 2. valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi, arvestab materjalide ja ajakulu nii tavapärastes kui ka uudsetes töösituatsioonides; 3. kasutab sobivaid materjale ja töövõtteid erinevate omadustega materjalide õmblemisel nii käsitsi kui masinaga, järgides tööohutuse nõudeid; 4. teostab ääristus- ja ühendusõmblusi, palistusi, kantimisi; 5. dokumenteerib oma tegevusi õmblustööde teostamisel esemete kordusvalmistamiseks, kasutab arvutirakendusi; 6. õmbleb, viimistleb ja hooldab juhendi põhjal lihtsalõikelisi rõivaid ja käsitööesemeid arvestades materjalide omadustega, vastutab oma tööülesannete täitmise eest.
<p>13. Käsitööalane ettevõtlus 10 EKAP Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab pädevuse (teadmised, oskused, hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ja luua iseendale töökoht, rakendab abivahendeid teabe loomiseks, esitamiseks ja mõistmiseks.</p> <p><u>Õpiväljundid</u> Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mõistab ärivõimalusi lähtudes iseenda eeldustest ja oskustest ning keskkonna toetavatest ja piiravatest teguritest; 2. kavandab turundustegevused äriidees kirjeldatud tootele, tarbijale ja turutingimustele; 3. mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast; 4. kavandab ettevõtluse õpitavas valdkonnas lähtudes äriideest ja ettevõtluskeskkonnast, hindab oma teadmiste taset.
<p>14. Praktika I 14 EKAP Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate tekstiilkäsitöölise tööst, kavandab esemeid, kujundab ning koob kangaid, silmuskudumeid, heegeldab, tikib, õmbleb käsitööesemeid, rakendab oma</p>

teadmisi ja oskusi töökeskkonnas, analüüsib oma teadmiste taset, seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega, tegutseb meeskonnas, õpib ja täiendab end.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. osaleb aktiivselt praktikakoha leidmisel, planeerib praktika eesmärgid, mõistab eriala raames tehtavate tööde mitmekesisust ja töandja ootusi õpilasele;
2. töötab efektiivselt meeskonnaliikmena mitmetes ettevõtetes, kavandab ja korraldab tööprotsessi;
3. loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingmärke ja skeeme;
4. koob erinevate sidustega kangaid ja kirivõid, erinevaid silmuskudumeid, heegeldab ja tikib, kombineerib erinevaid tekstiilkäsitöö tehnikaid vastavalt kavandile, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;
5. dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kogemuse talletamiseks, põhjendab oma seisukohti;
6. täidab praktikaaruande IKT vahendite abil, annab esitlusena tagasisidet praktikal kogetust ja eesmärkide saavutamisest.

15. Praktika II 16 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane rakendab oma teadmisi ja oskusi töökeskkonnas, analüüsib oma teadmiste, oskuste ja hoiakute taset, mõtleb süsteemselt ja loovalt, osaleb tulemuslikult erinevates meeskondades, on võimeline osaliselt juhendama kaastöötajaid, teab ja tunneb eriala põhjalikult.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. osaleb aktiivselt praktikakoha leidmisel, planeerib praktika eesmärgid, mõistab eriala raames tehtavate tööde mitmekesisust ja töandja ootusi õpilasele;
2. töötab tõhusalt meeskonnaliikmena mitmetes käsitööettevõtetes, järgides ohutusjuhendeid ja sisekorrareegleid, eetikanõudeid;
3. kavandab ja korraldab efektiivse tööprotsessi, loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingmärke ja skeeme, teab ja tunneb eriala põhjalikult;
4. peab kinni töötappidest, koob erinevate sidustega kangaid ja kirivõid, erinevaid silmuskudumeid, heegeldab ja tikib, valdab masinkudumist ning materjalide värvimist, trükkimist ja maalimist, kombineerib erinevaid tekstiilkäsitöö tehnikaid vastavalt kavandile;
5. juhendab vajadusel kaastöötajaid, dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kogemuse talletamiseks;
6. täidab praktikaaruande IKT vahendite abil, annab esitlusena tagasisidet praktikal kogetust ja eesmärkide saavutamisest.

Sh kohustuslikud valikkompetentside moodulid 18 EKAP

Õpilasel tuleb valida üks kohustuslikest valikkompetentside moodulitest 9 EKAP ulatuses.

16. Masinkudumine 9 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane korraldab tööprotsessi luues ergonoomilise ja ohutu keskkonna, valmistab ette ja seadistab kudumimasina, koob esemeid lõike järgi, täidab iseseisvalt oma kutsealal keerukaid ja mitmekesiseid, uudeid lahendusi eeldavaid tööülesandeid.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. teeb kindlaks kudumil kasutatud tehnoloogilised võtted, koostab lõike järgimiseks skeemi;
2. kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga;
3. valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi;
4. arvestab vastavalt eseme otstarbele materjali ja ajakoguse, varub materjalid ja komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale;
5. valmistab ette ja seadistab kudumimasina, koob põhi- ja kahe plaadiga ringselt ja soonikut; kasvatab ja kahandab silmuseid, muudab koe tihedust, kasutab erinevaid loomis- ja lõpetamismeetodeid;

6. kasutab mustrikaarte, koostab ise kirjatud koe kaarte, täidab iseseisvalt oma kutsealal keerukaid ja mitmekesiseid ülesandeid;
7. ühendab masinal kootud detaile käsitsi või õmblusmasinal, viimistleb esemed kõrvaldades ilmnenud vead, dokumenteerib tööprotsessi, hoiab end kursis erialase terminoloogiaga;
8. teeb kindlaks kudumil kasutatud tehnoloogilised võtted, koostab löike järgimiseks skeemi, reflekteerib oma tegevusi.

17. Materjalide värvimine, trükkimine ja maalimine 9 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja korraldab tööprotsessi, värvib materjale, trükkib, maalib tekstiile, seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. kavandab materjali ja kasutatava tehnoloogia, teeb tööproovi;
2. arvestab materjali koguse ja ajakulu, varub materjalid ning komplekteerib kavandatud töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale ergonoomilises ja ohutus töökeskkonnas;
3. värvib lõngu ja kangaid sünteetiliste värvidega vastavalt juhendile;
4. kujundab tekstiilmaterjale trükitehnikates, arvestades materjali ja tehnika eripära, omavahelist sobivust, kasutusotstarvet;
5. kujundab tekstiilmaterjale erinevates maalitehnikates, viimistleb, kõrvaldab ilmnenud vead;
6. dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kogemuse talletamiseks, seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega.

Valikõpingute moodulid 50 EKAP

(nimetus, maht ja õpiväljundid)

Õpilasel tuleb valida valikõpingute mooduleid mahus 18 EKAP

18. Kuivviltimine 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane loob ohutu töökeskkonna, korraldab esemete kuivviltimise käsitsi ja masinatega, määratleb viltimistehnika, osaleb tulemuslikult erinevates meeskondades, suudab kaastöötajaid vajaduse korral juhtida.

Õpiväljundid:

Õpilane

1. määratleb vilditud esemete valmistamisel kasutatud tehnikaid ja materjale;
2. kavandab materjali ja kasutatava tehnoloogia, teeb tööproovi, loob ergonoomiliselt sobiva ja ohutu töökeskkonna;
3. arvestab materjali koguse ja ajakulu, varub materjalid ning komplekteerib kavandatud töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale;
4. valmistab juhendi järgi kuivviltimistehnikas esemeid, kombineerib erinevaid tehnikaid, osaleb tulemuslikult erinevates meeskondades;
5. kombineerib erinevaid kiudusid ja kangaid ning kuivviltimistehnikaid, kasutab kohaseid viimistlusvõtteid ja -vahendeid, dokumenteerib tööprotsessi, teeb ettepanekuid töötulemuste parendamiseks.

19. Vööd ja paelad 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valdab erinevaid Eesti traditsiooniliste vööde ja paelte valmistamise tehnikaid, kasutab sobivaid materjale ja töövahendeid, täidab oma kutse- või erialal keerukaid ja mitmekesiseid, uudseid lahendusi eeldavaid tööülesandeid.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. täidab uudseid ülesandeid, planeerib ja korraldab efektiivse tööprotsessi kasutades vööde ja paelte tegemiseks sobivaid materjale ja töövahendeid, kujundab ergonoomilise keskkonna;
2. rakendab ja punub paelu, koob kõlavööd, loeb ja märgib kõlavöö koeskeeme;
3. viimistleb ja hooldab vööid ja paelu arvestades materjalide omadusi, hoiustab nõuetekohaselt;
4. dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kogemuse talletamiseks, põhjendab oma seisukohti.

20. Tekstiilide korrastamine ja säilitamine 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane korrastab tekstiile valides korrastamiseks ja säilitamiseks sobivaid hooldus-, korrastus- ja säilitusviisid, hoiab end kursis erialase terminoloogiaga, kasutab seda korrektset.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. selgitab tekstiilesemete seisukorra, teeb ülevaate vajaminevatest töödest, jäädvustab hetkeolukorra kasutades korrektset erialast terminoloogiat;
2. planeerib ja korraldab meeskonnale efektiivse tööprotsessi, kujundab ergonoomilise ja ohutu keskkonna, arvestab ajakulu;
3. kasutab tekstiilide kuivpuhastuse töövõtteid, rakendab erinevaid plekkide eemaldamise töövõtteid;
4. parandab ja peseb tekstiile kasutades sobivaid materjale ja töövõtteid, säilitab tekstiile sobivates tingimustes;
5. analüüsib tegevusi, vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

21. Tekstiilist mänguasjade valmistamine 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane algatab, arendab ja rakendab ideid, kavandab ja valmistab lihtsalõikelisi tekstiilist mänguasju, planeerib ja kasutab ressursse efektiivselt; jälgib tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. koostab ülevaate Eesti talulaste tekstiilmaterjalist mänguasjadest;
2. valmistab kavandi ja/või tööjoonise põhjal mängulooma valides valmistamiseks sobiva tehnika, vahendid ja materjalid; kasutades selleks sobivaid tehnikaid, töövõtteid ja valmistusviise, arvestab materjalide ja ajakulu, loob ergonoomiliselt sobiva ja ohutu töökeskkonna vastavalt nõuetele;
3. valmistab kavandi ja/või tööjoonise põhjal kaltsunuku tuginedes etnograafilisele algmaterjalile, töötab efektiivselt;
4. teab waldorfniku valmistamise põhimõtteid, õmbleb nuku vastavalt tööjuhendile ja lõikele käsitsi, viimistleb, kõrvaldab ilmnenud vead;
5. dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kogemuse talletamiseks.

22. Kirjakunst 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omab teadmisi kirjakunstist, edastab kirjalikke sõnumeid loovalt ja kunstipäraselt (ilukirjas), põhjendab oma seisukohti üksikasjalikult, rakendab infotehnoloogilisi abivahendeid sõnumi loomiseks ja esitamiseks.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. eristab kirjastiilide piiritut mitmekesisust, omades ülevaadet kirjakunsti ajaloolisest kujunemisest, leiab infot kasutades erinevaid internetipõhiseid otsingusüsteeme;
2. mõistab kirjastiili tähtsust sõnumi edastajana, hindab kriitiliselt informatsiooni tõesust ja usaldusväärsust;
3. planeerib tööprotsessi, kavandab, koostab ja kujundab teemakohase kirjaliku sõnumi arvestades kirjateksti paigutust ja ülesehitust valides sobiva kirjastiili, analüüsib iseseisvalt ja üksikasjalikult oma töid, hoiab korras töökoha.

23. Nahatöö 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valdab nahatöö põhilisi töövõtteid, valmistab käsitöenduslike võtetega väikesemõõdulisi nahkesemeid, algatab, arendab ja rakendab ideid, leiab iseseisvalt võimalusi erialaseks enesetäiendamiseks.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. algatab, arendab ja rakendab ideid, planeerib ja korraldab tööprotsessi erinevate nahkesemete valmistamiseks ergonoomiliselt ohutus keskkonnas;

2. kasutab nahkesemete valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid ja kaunistusviise efektiivselt ja keskkonnasäästlikult;
3. kavandab, konstrueerib ja valmistab lihtsalõikelisi nahkesemeid, viimistleb tööd, parandab ilmnenu vead;
4. dokumenteerib oma tegevusi esemete kordusvalmistamiseks, teeb ettepanekuid toote parendamiseks.

24. Tekstiilmaterjalide taaskasutus 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane taaskasutab tekstiilmaterjale, annab ringlusest kõrvale tõrjutud tekstiilesemele uue tarbimisväärtuse, lähtuvalt keskkonnasäästlikust mõtteviisist, kaasaegsest moejoonest või uuest vajadusest, teeb ettepanekuid töötulemuste parendamiseks.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. tunneb põhilisi taaskasutatavate tekstiilmaterjalide ümbertöötlemise võimalusi, loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingmärke ja skeeme;
2. hindab, liigitab, ladustab materjalide omaduste järgi taaskasutuseks sobilikud põhi- ja abimaterjalid ning furnituurid;
3. leiab sobivaid tehnoloogilisi võtteid tekstiiliesemete taaskasutamiseks, kavandab uuenenud eseme;
4. valmistab uuenenud toote, viimistlemiseks kasutab erinevaid tekstiilide töötlemise tehnikaid (õmblemine, kudumine, heegeldamine, aplikatsioon, tikkimine, värvimine, lapitehnika jms);
5. kasutab kutse- ja erialaste probleemide lahendamisel spetsiifilisi infoallikaid, dokumenteerib oma tegevused.

25. Lapitöö 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valdab tuntumaid lapitöö tehnikaid/tehnoloogilisi võtteid, rakendab kutseala põhimõtteid, teooriaid, tehnoloogiaid nii tavapärastes kui ka uudsetes töösituatsioonides.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. valib, liigitab ja ladustab materjalide kiulise koostise, värvide ja mustrite järgi lapitööks sobilikud põhi- ja abimaterjalid, kasutab lapitööks otstarbekaid töövahendeid;
2. korraldab efektiivse tööprotsessi ergonoomilise ja ohutu töökeskkonnaga, arvestab eseme valmistamiseks kuluva aja ka uudsetes situatsioonides;
3. teostab peamisi lapitöö tehnikaid, õmbleb erinevates tehnikates lapitöö plokkide;
4. viimistleb ja hooldab erineva kiulise koostisega materjalidest lapitöö tooteid, likvideerib ilmnenu vead;
5. dokumenteerib esemete tööprotsessi, reflekteerib oma töid.

26. Pitsitehnikad 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab pitsi valmistamiseks erinevaid tehnikaid (sõlm-, iiri-, filee-, süstik-, päikesepits), valmistab vastavalt kavandile ja mustriskeemile ja/või tööjuhendile pitsitehnikas esemeid arvestades erinevate materjalide omadustega, töötab efektiivselt, säilitab ja arendab oma kutseoskusi.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. selgitab pitsitehnikate tingmärke ja skeeme;
2. kavandab tööprotsessi, kasutab tööde teostamiseks sobivaid töövahendeid ja materjale ning erialast sõnavara, arvestab materjalide kulu ja aja;
3. valmistab pitsitehnikas esemeid kasutades sobivat tehnoloogiat ning arvestades kvaliteedinõuetega;
4. viimistleb esemeid vastavalt kasutatud materjalide omadustele ja eseme funktsioonile, likvideerib ilmnenu vead;
5. dokumenteerib oma tegevusi pitsitehnikas esemete kordusteostamiseks, reflekteerib oma tegevusi.

27. Käsitööesemete veebiturundus 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab veebipõhiseid kanaleid ja fototöötlusprogramme oma turunduslike eesmärkide realiseerimiseks, kasutab oma töös sobivaid erialaseid programme, järgib eetikanõudeid.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. selgitab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte, loob ja haldab sotsiaalmeedia kontot ning teeb sinna oma käsitöötoodete turundamiseks sobiva regulaarsusega ja pildimaterjaliga illustreeritud asjakohaseid postitusi;
2. loob ja haldab blogi ning teeb oma käsitöötoodete turundamiseks sinna sobiva regulaarsusega ja pildimaterjaliga illustreeritud asjakohaseid sissekandeid;
3. teeb ja/või valib oma postituste illustreerimiseks sobivaid ja asjakohaseid fotosid, redigeerib ning korrigeerib neid vajadusel, lisab piltidele tekste;
4. loob vabavaraliste veebiprogrammide abil oma turunduse eesmärkidele vastavaid reklaammaterjale, plakateid, kuulutusi jms.
5. hindab kasutatava informatsiooni usaldusväärsust ja tõesust, analüüsib oma tegevusi.

28. Kangakudumine II 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja koob tuletatud sidustega kangaid, rakendab teljed, loob ergonoomiliselt sobiva ja ohutu töökeskkonna, õpib ja täiendab end iseseisvalt ja ennastjuhtivalt.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. kavandab suuremahulisema eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga;
2. planeerib ja kasutab ressursse efektiivselt, jälgib tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist, valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi;
3. arvestab, varub ja valmistab ette kangakudumise materjalid ja töövahendid, rakendab kangasteljed;
4. koob kangastelgedel tuletatud sidustega suuremahulise eseme, töötab ergonoomilises ja ohutus keskkonnas; viimistleb kootud esemed parandades ilmnenud vead, dokumenteerib tööprotsessi;
5. määratleb kanga materjali ja siduse, tuletab kangarakenduse, kohandab rakendusi vastavalt eesmärgile, vastutab tööülesannete täitmise eest.

29. Lõigete konstrueerimine 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kohandab põhilõiget, konstrueerib lõikeid, joonestab moekohaseid tuletisi, teab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte, vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

Õpiväljundid

Õpilane:

1. korraldab efektiivse tööprotsessi ergonoomilise ja ohutu töökeskkonnaga, arvestab eseme valmistamiseks kuluva aja, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;
2. teab figuuri eripäradega arvestava rõivastumise põhimõtteid, infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte;
3. võtab figuurilt mõõdud, kohandab põhilõike mõõtude järgi, konstrueerib mõõtude järgi lihtsamate rõivaesemete põhilõikeid ja joonestab põhilõikele moekohaseid tuletisi;
4. valmistab konstrueeritud lõike järgi proovimudeli ja viib läbi rõivaproovid analüüsides ja parandades vigu, modelleerib lõike mulaažimeetodil;
5. dokumenteerib esemete tööprotsessi, reflekteerib oma tegevusi.

Spetsialiseerumised (nimetus, maht ja õpiväljundid) puuduvad

Õppekava kontaktisik

Ees- ja perenimi	Karin Otsus
Ametikoht	Tekstiilkäsitöö juhtõpetaja
Telefon	
e-post	karin.otsus@aianduskool.ee

Märkused

Moodulite rakenduskavad asuvad kooli kodulehel <http://www.aianduskool.ee/oppekavad/>